

1944, august 28. [Banská Bystrica.] — Nariadenie pplk. J. Goliana na ozbrojené vystúpenie proti Nemcom v momente pokusu o obsadenie Slovenska, určené veliteľom posádok, zapojeným do príprav povstania.

Tajné.

Podľa zvláštneho rozdeľovníka.

Vec: Obrana posádok — nariadenie.¹

Dodatkom k nariadeniam čís. 9.001, 9.010 taj.² a prílohy k čís. 9.001 taj./1944:

Začiatok obsadzovania územia Slovenska Nemcami je otázkou už len niekoľkých málo dní, keď nie len hodín.

Spôsob prevedenia podľa doterajších skúseností pravdepodobne bude rôznorodý a bude chcieť byť čo najrýchlejší. (Motorizované jednotky, zo vzduchu, transportmi, postupným zosilňovaním miestnych organizácií a pod.).

Preto nariaďujem:

1. Zvýšenú zprav. činnosť a bojovú pohotovosť [vo všetkých] posádkach a na všetkých hraničných prechodoch. O všetkých [transpor]toch, ktoré by smerovali na Slovensko cez štátne hranice, [získaj]te včas zprávy a nechajte ich ilegálnymi jednotkami (partizánmi) vyhodit' do vzduchu.

V prípade prekročenia čiary *na západe údolie Váhu*, na ostatných *svet. stranách štátne hranice*, všetky nemecké transporty, ktoré by smerovali do vnútorných oblastí Slovenska, zničte.

2. Zvýšenú činnosť a urýchlené vybudovanie (použitím i civilných obyvateľov — najmä dobrovoľníkov) obranných postavení ako pre obranu priestorov posádok, samotných posádok a kasární.

3. Začiatok obsadzovania bude avizovaný rozhlasom heslom: „*Obchodný cestujúci Škrovina má sa ihneď vrátiť do Bratislavy, lebo mu zomrela manželka.*“ Toto heslo je rovnoprávne s heslom „*Začnite s vystahovaním*“, a preto zariadte nepretržitý poslušok rozhlasu.

4. Na uvedené heslo za ad 3. začína otvorený boj proti Nemcom, a preto napnite všetky sily, aby ste mali úspech.

Všetkých miestnych Nemcov i s rodinami hneď na začiatku internujte v kasárňach.

V prípade odporu ich likvidujte.

5. Prevádzajte ihneď *tichú mobilizáciu všetkých schopných mužov*. Tvorte z nich prvé nové jednotky a zosilňujte obranu priestorov posádok.

Z prebytkov tvorte pochodové jednotky na odoslanie do priestoru „*Zuzana*“.

Dostane: podľa zvláštneho rozdeľovníka.

Veliteľ:

[pplk. J. Golian]

VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 102. Přílohy k vojnovému denníku 28. 8. 1944. Originál. Cyklostyl. — J. Nosko, „*Vojaci v Slovenskom národnom povstaní*“, Bratislava [1945], príloha 6, s. 62—63.

¹ K vydaniu tohto rozkazu (č. 9 009/Taj. 1944) dáva Nosko toto vysvetlenie: „Keďže sa obsadzovanie Slovenska dňa 27. augusta neuskutočnilo, bol 28. augusta vydaný rozkaz číslo 9009 Taj./1944. Prítom boli ústne inštrukcie pre veliteľov v tom zmysle, že keby sa azda obsadenie Slovenska ešte odtiahlo a keby sa povstanie na Slovensku ešte nevyvolalo a jednotky by sa vracali do posádok, ostanú ťažké zbrane a delostrelecký materiál skryté v dedinách v dotyčných úsekoch a strážené miestnymi spoľahlivými občanmi.“ (J. Nosko, „*Vojaci v Slovenskom národnom povstaní*“, Bratislava, s. 17—18.)

² Vid dokumenty čís. 122 a 152 z 5. a 25. 8. 1944.